

Gulbeniesu tikšanās ar
tautiešiem svešumā –
sirsnīgas un emocionālas!

8.-9.lpp.

Vienīgais Gulbenes novada laikraksts • Cena € 1,00

Evita Lūse dzejā
atklāj savus
vērojumus,
domas un
atziņas!

6.lpp.

Dzirkstele

WWW.DZIRKSTELE.LV NR. 81 (8443) PIEKTDIENA • 2018.GADA 12.OKTOBRIS

Ceļā uz pils vēsturisko greznību

4.-5.lpp.

PAŠLAIK STĀMERIENAS PILĪ norit vērienīgi atjaunošanas darbi – notiek jumta, logu un fasādes restaurācija. Laikrakstam "Dzirkstele" šonedēļ bija iespēja apskatīt pili un pavērot, kā norit darbs. Ir lietas, ko meistari var restaurēt. "Bet kolonnas ir sliktā stāvoklī un tiks izgatavotas no jauna," saka SIA "RERE Meistari" projektu vadītājs Andris Sausiņš. FOTO: GATIS BOGDANO

Visgrūtāk atrast
muzikālo kolektīvu
vadītājus.

7.lpp.

"Rūķītis" saņem
kvalitātes zīmi -
kas tas ir?

3.lpp.

Kāpēc visvairāk
balsots par Kaimiņa
partiju? Skats no malas

2.lpp.

ĪSUMĀ

Turpinās sakārtot brauktuvi masīvā

GULBENE ◆ 665 000 eiro Gulbenes novada pašvaldība no Valsts kases aizņemsies, lai nodrošinātu Nākotnes ielas pārbūves 3.kārtas darbus Gulbenes pilsētā. Par to novada deputāti ir vienojušies 27.septembra novada domes sēdē ar piebildi – izmaksas tiks precīzas pēc publiskā iepirkuma procedūras. 3.kārtas būvdarbus Nākotnes ielā paredzēs veikt saskaņā ar SIA "Marten projektu" izstrādāto projektu. Šobrīd rēķinātaja summā ir iekļautas arī būvuzraudzības un autoruzraudzības izmaksas, kā arī iespējams 30 procentu sadārdzinums, rēķinoties ar situāciju tirgū. Šajā kārtā paredzēts sakārtot Nākotnes ielu un iekšpagalmus no veikala "Supernetto" gar 8. un 9., kā arī 7.māju. Runa ir par brauktuvi nepilnu 400 metru garumā, par autostāvvietu sakārtošanu, par brauktuvēs paplašināšanu pie bērnudārza.

- Diana Odumiņa

Būs slēgta dzelzceļa pārbrauktuve

GULBENE ◆ Sakārā ar būvdarbiem, kas notiek saskaņā ar projektu Gulbenē, Brīvības ielā, no 15. līdz 29.oktobrim Gulbenē tiks slēgta dzelzceļa pārbrauktuve pie Bēru ielas. Par to informē Gulbenes novada pašvaldība.

- Ginta Alberte

POLICIJA ZINO**Reibumā un bez tiesībām vada mopežu**

GULBENES NOVADS ◆ Valsts policija informē, ka 10.oktobrī pulksten 17.37 autoceļa Vēlēna-Vireši 1.kilometrā kāds viriņš vadīja mopežu bez valsts reģistrācijas numura zīmēm, bez jebkāda veida transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kā arī ar 1,89 promiļu lielu alkoholu koncentrāciju izelpā. Noformēts administratīvā pārkāpuma protokols.

- Pārsla Konrāde

UGUNSDZĒSĒJI ZINO**Deg elektrības vads**

GULBENE ◆ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka 10.oktobrī ugunsdzēsēji glābēji pulksten 18.16 devās uz izsaukumu Parka ielā Gulbenē, kur pie divstāvu dzīvojamās mājas ārsienas dega elektrības vads 0,5 kvadrātmētru platibā. Ugunsgreks likvidējis pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās.

- Pārsla Konrāde

Stāmerienas pili paglābis tas, ka tajā vienmēr kāds - labāk vai sliktāk - saimniekis

ANDRIS SAUSIŅŠ rāda 110 gadus vecu betona dakstiņu. Šādi dakstiņi klāj jumtu līdz šim brīdim. Viņš stāsta, ka laika gaitā jumta segums ir krieti cietis, jo aptuveni 40 procenti dakstiņu ir gājuši bojā.

FOTO: GATIS BOGDANOVIS

(Turpinās no 1.lappuses)

"Dzirkstele" jau rakstīja, ka Gulbenes novada pašvaldība par minēto darbu veikšanu noslēgusi līgumu ar pilnsabiedrību "RERE Meistari 1". Stāmerienas pils atjaunošanas darbi iekļauti projekta "Gaismas ceļš cauri gadsimtiem".

Tas ir projekts, kurā ir iesaistījusies ne tikai Gulbenes novada pašvaldība, bet arī citi partneri. Šī projekta gaitā tiks izveidota ekspozīcija par pils vēsturi un baronu Volfu dzimtu.

Saglabājusies samērā labi

Pēc 1905.gada, kad pils cieta ugunsgreķā, tā ir ievērojami maiņi savu sākotnējo veidolu. SIA "RERE Meistari" projektu vadītājs Andris Sausiņš laikrakstam atgādina, ka celtnieki darbus uzsākuši jūlijā. Trīs mēnešu laikā apzināta pils kompleksā esošā lie-tušuēnu kanalizācijas sistēma, atrakti ēkas pamati, nostiprinātas un pārmūrētas pamatu un pagrabstāva bojātās daļas, kā arī veikta ēkas pamatu vertikālā hidro-

zolācija. Kamēr ir piemēroti laik-apstākļi, galvenokārt norit fasādes mūrēšanas un labošanas darbi, kā arī tiek restaurēti logi. Sākotnēji bija paredzēts uzsākt arī jumta konstrukciju remontdarbus, taču tie atlīkti, līdz laiks kļūtu aukstāks. "Ziemā strādāsim pie pārseguma un jumta konstrukcijām, kā arī veiksim citus darbus, kuru iestānošanai aukstais laiks nebūs traucēklis," stāsta A.Sausiņš.

Uzsākot darbus pie Stāmerienas pils restaurācijas, atklājies, ka ēkas fasāde ir daudz sliktākā stāvokli. Vienā tās daļā atklājās pamatīga plaisa, kā arī daudzviet sienu mūrējums bija izdrupis. "Domājams, ka pēc ugunsgreķa 1908.gadā pils ir ievērojami pārbūvēta, un vēsturiski tā ir izskatījusies citādak. Piemēram, vietā, kur mūsdienās atrodas zāle, ir bijis cits stāvu dalijums, jo tika atklātas aizmūrētas logu aillas, kuru augšdaļa atradās krieti viresošās zāles grīdas limeņā," stāsta A. Sausiņš un piebilst, ka, salīdzinot ar citām Latvijas pilim un muīzām, Stāmerienas pils ir samērā labi saglabājusies. To ir paglābītas, ka pils ir atradusies zem jum-

ta un tajā kāds vienmēr - labāk vai sliktāk - ir saimniekojis. Padomju varas gados ir pārbūvēts ēkas jumta stāvs, lai pielāgotu to tehniskuma vajadzībām, un izzāgētas konstrukcijas. "Pieļauju, ja tas nebūtu darīts, pils pašlaik būtu daudz labākā stāvokli. Protams, sava daļa zaudējumu ir jānoraksta arī laikazobam," saka A.Sausiņš.

Iespējams, būs akmens slānēkļa jumts

Veicot pils pamatu atrakšanas darbus, tika atrasti akmens slānēkļa jumta seguma fragmenti, kas norāda, ka pilij pirms ugunsgreķa, iespējams, bijis akmens slānēkļa jumta segums. A.Sausiņš "Dzirkstelei" rāda vienu no labāk saglabātajiem demontētājiem betona dakstiņiem un pieļauj varbūtību, ka to savulaik izgatavojis kāds vietējais amatnieks. Pašlaik ir aktuāls jautājums, vai no jauna izgatavot trūkstošos dakstiņus un restaurēt vecos vai uzklāt jaunu akmens slānēkļa jumta segumu. Tādēļ notiek šī jautājuma saskaņošana ar Valsts pieminekļu in-

spekciju.

Savukārt pils logi ir saglabājušies apmierinoši. Logu rāmju paredzēta krāsot autentiskā toni - viegli pelēkā krāsā. Arhitekte I.Caunite stāsta, ka ilgu laiku domājusi, kādu krāsas toni izvēlēties logu rāmjiem. "Paskatījāmies vecos toņus. Grūti jau pieprasīt. Centīsimies saglabāt visu, ko var. Logu rāmju rokturiši ir brīnišķīgi! Tas ir metāls un kalpo ilgi," saka arhitekte.

Lauvu galvas - stipri cietušas

Stāmerienas pili nodedzināja 1905.gada revolūcijas laikā. Drīz pēc tam tika uzsākti atjaunošanas darbi, kas pabeigtī 1908.gadā. Pili sākotnēji veidola vairs neatjaunoja, un tās fasādes tika iekļauti jūgendstila elementi – dekoratīvi cilpi – lauvu, sieviešu galvas un augu motīvi, kā arī baronu Volfu dzimtas ģerbonis.

A.Sausiņš stāsta, ka pils fasādē ir vairākas lauvu galvas, no kuriem viena pašlaik ir nonēmta paraugam, lai atlētu no jauna. Lauvu galvas ir jāizgatavo no jauna, jo tās ir sliktāk saglabājušās nekā cipli. "Lauvu galvas bija izga-

greznību

ojis

"DZIRKSTELE" STĀMERIENAS PILĪ sastop arī arhitekti Ināru Caunīti no Rīgas. Viņa uzskata, ka pils ir saglabājusies bēdīgi. "Redzam, kādi ir pārsegumi, apmetums. Man liekas, ka tā ir uzbūvēta skaistāka pēc dedzināšanas, nekā tā bija sākotnēji," spriež I.Caunīte.

FOTO: GATIS BOGDANOVS

CILINI AR SIEVIEŠU GALVĀM tiek restaurēti uz vietas, jo tie ir labāk saglabājusies.

FOTO: GATIS BOGDANOVS

tavotas no gipsa, tādēļ ievērojami cietušas. Restaurācijas procesā lauvu galvas tiks izgatavotas no betona.

Cilni ar sieviešu galvām un augu motiņiem ir labāk saglabāju-

ties, un tie tiek restaurēti uz vietas. Arī kolonnas ir sliktā stāvokli un tiks izgatavotas no jauna.

Pie pils ieejas ir noņemti akmens pakāpieni, kurus arī restaurēs, bet zudušos izgatavos no jau-

na.

Plānots, ka Stāmerienas pils būvdarbi ilgs līdz 2019.gada beigām.

- Inīta Savicka

Aicina diskutēt par atpūtas kompleksa izveidi

Gulbenes novada pašvaldība tuvāko divu gadu laikā plāno izveidot aktīvās atpūtas kompleksu Gulbenē – zaļajā zonā O.Kalpaka ielā iepretim stadionam.

Nepieciešamību pēc šāda kompleksa iedzīvotāji vairākkārt esot pauduši aptaujas un dažādās tikšanās reizēs. Par to informē Gulbenes novada pašvaldības večāk sabiedrisko attiecību speciāliste Gunta Kalmane. Pirmo tikšanos ar iedzīvotājiem par atpūtas kompleksa izveidi pašvaldība organizē 17.oktobri pulksten 18.00 Gulbenes novada pašvaldības administrācijas ēkas 3.stāvā zālē.

Jau rakstījām, ka grandiozā iecere – daudzfunkcionāla atpūtas kompleksa (rotālaukumi, aktīvās atpūtas vietas, piknika zonas) izveide plānota aptuveni trīs hektā-

ru platībā. Tas būs paredzēts bēniem pirmskolas un skolas vecumā, jauniešiem, ģimenēm un tūristiem. Šeit varētu ierīkot, piemēram, āra lasītavas, skrutilošanas/skeitborda trasi. Taču galīgais lēmums par iekārtām un aktivitātēm tiks pieņemts pēc plašākām diskusijām ar sabiedrību. Aptuvenās kompleksa izmaksas ir 1,5 miljoni eiro un tiks segtas no pašvaldības budžeta lidzēkļiem.

27.septembra Gulbenes novada domes sēdē deputāti atbalstīja šī projekta ieceri un tā išteinošanu līdz 2020.gada beigām. Pašvaldības budžeta plānā 2019.gadam tiks iekļauts finansējums 50 000 eiro projekta tehniskās dokumentācijas (teritorijas topogrāfija, būvprojekts) izstrādes nodrošināšanai.

- Ginta Alberte

FOTO: NO "DZIRKSTELES" ARHĪVA

Meža dzīvnieku uzvedība nav paredzama

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvalde informē, ka kopš oktobra sākuma reģistrēti jau 22 gadījumi, kad notikušas sadursmes ar meža dzīvniekiem. Septembrī Vidzemē tika reģistrēti 49 šādi negadījumi.

"Lidz šīm brīdim Gulbenes novadā reģistrēti 2 gadījumi oktobrī un 2 septembrī, kur transportlīdzekļu vadītājiem notikusi sadursme ar meža dzīvniekiem. Gandrīz visi negadījumi notikuši diennakts tumšajā laikā, kā arī uz ceļa posma Smiltene – Gulbene," stāsta Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieka pāldize Ilze Mote.

Salīdzinot ar vasaras periodu, kad tika reģistrēti 14 šādi gadījumi, sadursmu skaits ar dzīvniekiem ir samazinājies, taču autovadītājiem tāpat ir jābūt vērigiem uz ceļu satiksmes negadījumu," uzsver I.Mote.

- Pārsla Konrāde